Raadsinformatieavond, 9 April 2024

BADHOKJES

Jack Aldewereld STICHTING

gemeente Brunssum

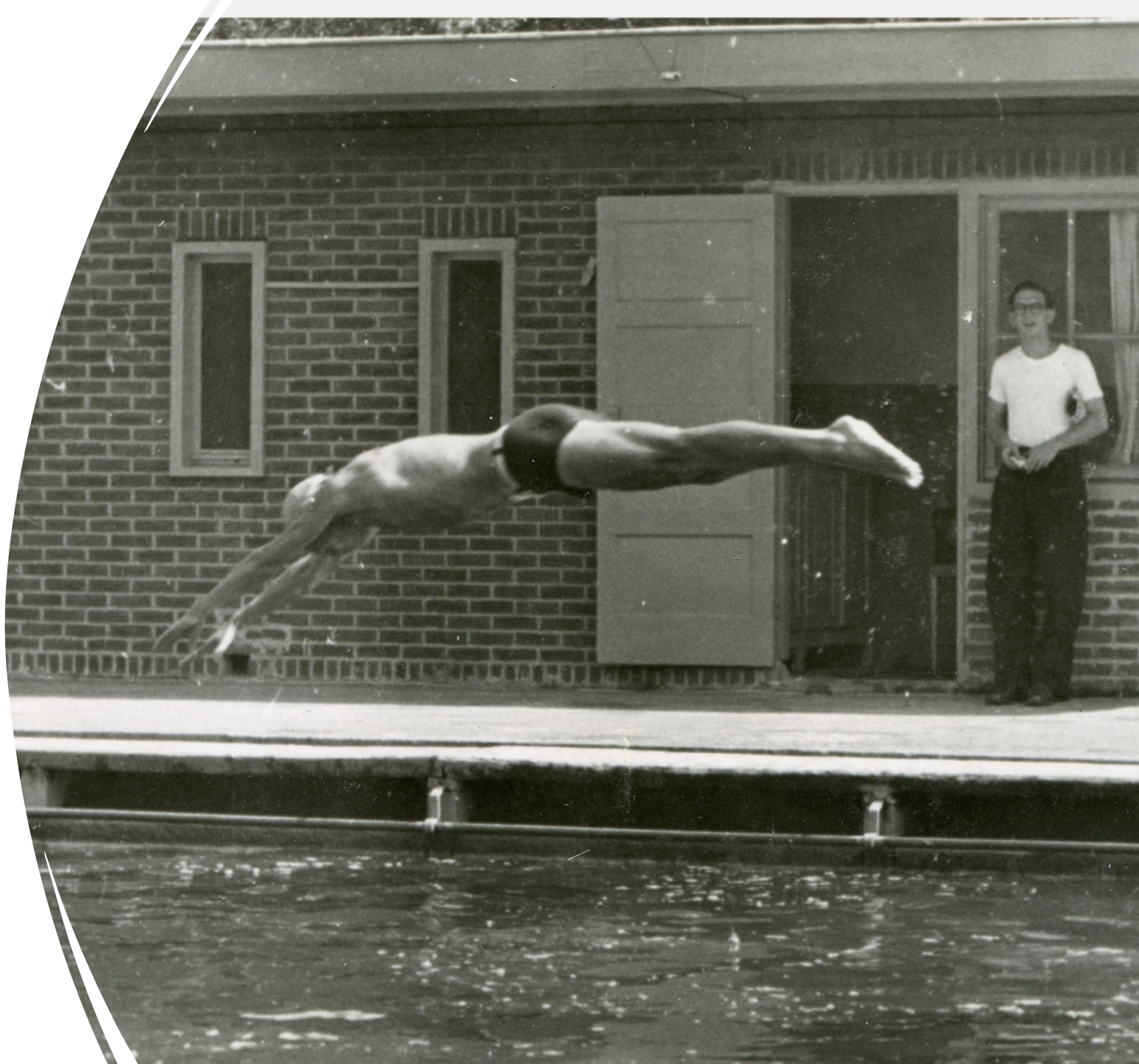
INTRODUCTIE

Voorzitter Jack Aldewereld Stichting; Arie de Zeeuw

Historicus Bert Jan Flim via Zoom

Collega’s Hiskia Lelieveld, Ger Jansen Luuk Dehing (ov) en Judith Lankes

Intro wethouder Hugo Janssen

2018
AANLEIDING

Foto maart 2019 (zie bijlage 1)
Belang behoud badhokjes (bijlage 2)
Tijdlijn (bijlage 3)

BERT JAN FLIM
HISTORICUS

- Expert op het gebied van;
- De NV groep
- Onderduiken Joodse kinderen
- Uniek Brunssums verhaal

Het onderduikverhaal van Brunssum

HET VERHAAL VAN HOOP

Zet Brunssum op de kaart!

- Brunssums Onderduikarchief
- Educatie
- De boodschap van hoop

Jack Aldewereld
STICHTING

ATM

STAND VAN ZAKEN

- Afronding overname percelen Provincie
- QuickScan en vervolgonderzoek
- Faseren project
- Kostenschatting van € 200.000, - voor de renovatie
- Kosten verdere uit te voeren onderzoeken worden nog in kaart gebracht n.a.v. regelgeving en vergunningen

REGELGEVING

Vergunningplicht

Bevoegd gezag vergunningen

Ecologie: soortenbescherming - gebiedsbescherming

Soortenbescherming: flora en fauna

Gebiedsbescherming: Natuurnetwerk Nederland - Natura 2000

FINANCIERING

Gemeente Brunssum

Provincie (subsidieregeling Archeologie en Klein Limburgs Erfgoed)

Jack Aldewereld Sichting

PERSBERICHT, BRUNSSUM 20 MAART 2019

Badhokjes oude zwembad behouden

Schuilplaats Joodse kinderen wordt in ere hersteld.

Op 15 maart gaven gedeputeerde Eric Geurts en wethouder Hugo Jansen samen met Jack Aldewereld en Arie de Zeeuw van de Heemkundevereniging Brunssum het startsein voor de renovatie van de badhokjes bij de oude locatie van het zwembad van Brunssum. In deze badhokjes vond een groot aantal Joodse kinderen gedurende twee nachten een veilig heenkomen ten tijde van een grote razzia begin november 1943.

Het oude zwembadcomplex was de laatste jaren in gebruik als manage. Deze functie verdween met de komst van de Buitenring. Het lag voor de hand om de volledige manage te slopen en daarmee zouden ook de voormalige badhokjes verdwijnen. Op initiatief van de Heemkundevereniging besloten Gemeente en Provincie dit deel te behouden. Als eerbetoon aan alle mensen die geholpen hebben om deze kinderen te redden.

7 november 1943 kreeg de NV-groep –de verzetsgroep die ruim 200 Joodse kinderen in Brunssum in veiligheid bracht- een tip dat een grote razzia in Brunssum en omgeving op handen was. Nog diezelfde avond werden alle kinderen bij hun pleegouders opgehaald en tijdelijk ondergebracht in het voormalige zwembad van Brunssum. Ze werden in de badhokjes verstopt. Een bevriende boer zorgde voor stro zodat de kinderen het niet al te koud hadden. Na twee nachten was het veilig genoeg om hen naar hun (nieuwe) pleegouders (terug) te brengen.

Wethouder Hugo Janssen: “Dit jaar is het 75 jaar geleden dat Brunssum werd bevrijd. Bij dat bijzondere moment staan we tijdens de bevrijdingsfeesten op 19, 20 en 21 september 2019 uitgebreid stil. Minstens even belangrijk is dat we altijd blijven gedenken dat velen zich – met alle persoonlijke risico’s van dien- hebben ingezet om de levens van hun landgenoten te redden. Deze badhokjes staan daar symbool voor.”

Bijlage 1

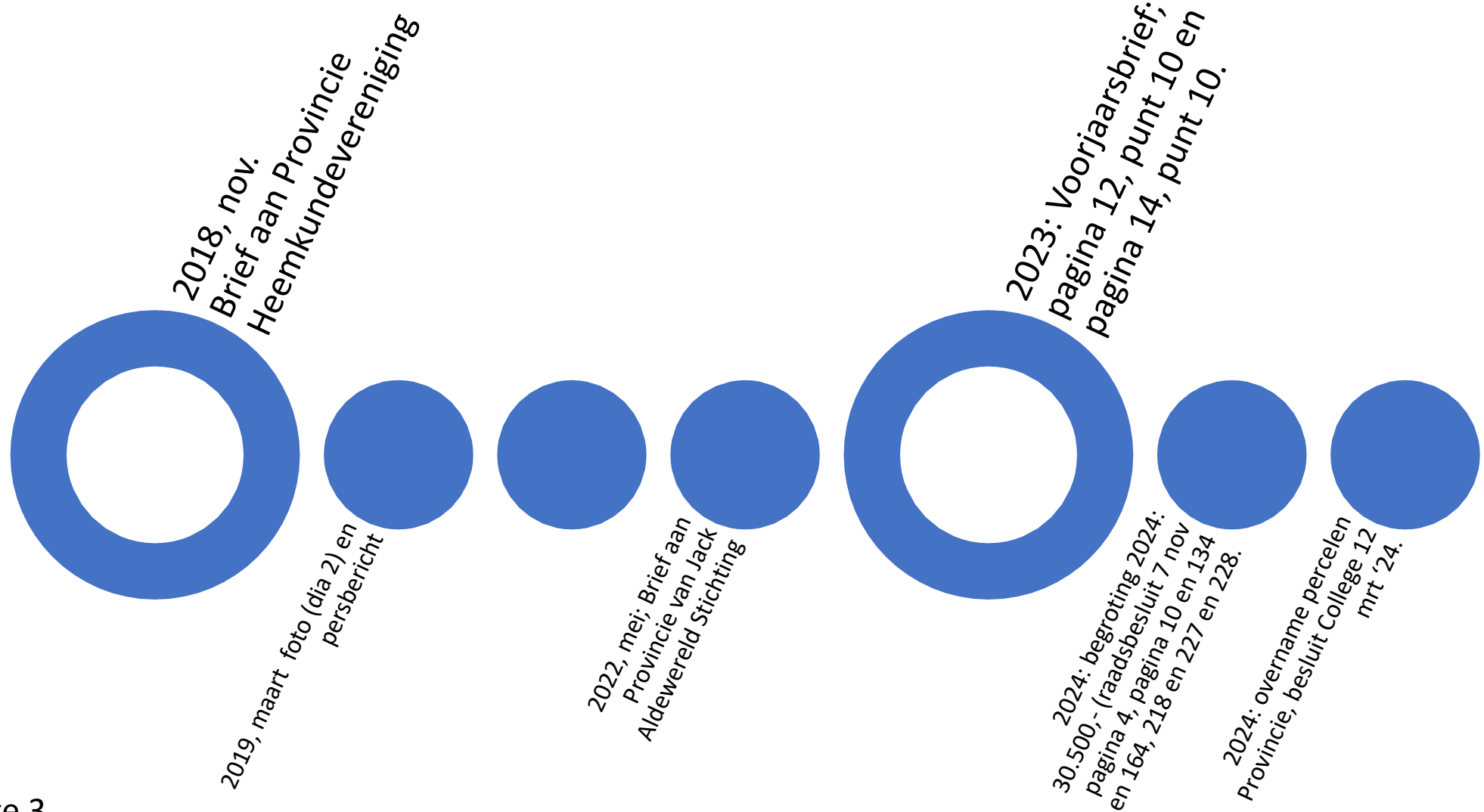
DE BADHOKJES TIJDENS DE TWEEDE WERELDOORLOG

Door grote studentenverzetsgroepen uit Utrecht en Amsterdam zijn tussen 1942 en 1944 naar schatting zo'n 600 Joodse kinderen uit Amsterdam gered. Velen daarvan werden – voor kortere of langere tijd – in Brunssum ondergebracht, waar een van die verzetsgroepen, de NV Groep, inmiddels zijn hoofdkwartier had gevestigd. De kinderen moesten vaak van onderduikadres wisselen. Ed van Thijn, een van de bekendste onderduikkinderen, heeft wel 18 onderduikadressen gehad, overigens niet allemaal in Brunssum. Alle kinderen in Brunssum hebben de oorlog overleefd.

In november 1943 werd de NV Groep 's avonds door een bevriende politieagent getipt over een grote op handen zijnde razzia. In allerijl werden zo'n 25 onderduikkinderen die op dat moment in Brunssum zaten bij hun onderduikgezinnen opgehaald en 's nachts te voet in groepjes heimelijk naar het openluchtzwembad op de Brunssummerheide gebracht. Het verzet kreeg de toegangssleutel van het complex en de kinderen hebben twee nachten en twee dagen in een van de grote gezamenlijke kleedruimten gebivakkeerd. De houten deuren van de individuele kleedhokjes werden als bed gebruikt, bedekt met stro van een bevriende boer. Het was een koude, angstige situatie. Toen de kust weer veilig was, mochten de kinderen weer terug. Veel gezinnen waren echter dusdanig geschrokken dat ze de onderduikertjes niet meer terug wilden, waarna opnieuw een onzekere tijd aanbrak.

Bijlage 2

TIJDLIJN BEHOUD BADHOKJES

Bijlage 3